

ЗАТВЕРДЖУЮ

перший віце-президент

Київського національного

університету культури і мистецтв

Ігор БОНДАР

2025 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів

дисертації Хвостової Таїсії Вячеславівни

«Сучасний театр в умовах розвитку інтернет-простору»,

поданої на здобуття ступеня доктора філософії

за спеціальністю 034 – Культурологія

Актуальність теми дослідження. Актуальність теми дисертації Т. В. Хвостової зумовлена масштабними змінами в театральній культурі, що відбуваються під впливом цифровізації та розвитку інтернет-простору. Розширення театального простору й трансформація ролі глядача на сучасному етапі становлення інформаційного суспільства є однією з ключових проблем культурологічного пізнання. Інноваційні досягнення у сфері виробництва, поширення та споживання медіаконтенту відіграють провідну роль у фрагментації культурної галузі, а також в еволюції аудиторії – від переважно пасивного масового споживача до активного користувача з високим ступенем автономії, вибору і взаємодії.

У контексті театальної культури масове поширення інноваційних технологій, впровадження Інтернету на початку ХХІ ст. й утвердження цифрових комунікацій створили передумови для глибокої трансформації принципів організації театальної діяльності. Ці процеси сприяли виникненню нових форм театру, які значною мірою змінюють уявлення про сценічний

простір, час, фізичність/тілесність актора, глядацьке сприйняття, межі між реальністю та віртуальністю. Конвергенція цифрових медіа з театральним мистецтвом зумовила появу широкого спектра цифрових театральних практик, які трансформують стосунки між глядачем і актором, формати інтерактивності, а також засоби реалізації художньої дії.

Театр як форма культурної комунікації прагне до інтеграції новітніх технологій, що дозволяють не лише розширити аудиторію, а й активізувати її участь. Кожна технологічна інновація, залучена до театального процесу, відображає потреби суспільства в нових формах взаємодії, актуалізує цінність культурного досвіду й водночас розширює коло глядачів. Акумуляція театального контенту в інтернеті забезпечує доступ до різних за стилем і формою театральних творів – від класичних інтерпретацій до експериментальних постановок.

Серед інновацій, що формують нову естетику театру, варто виокремити технології телематичного поєднання, багатокамерні онлайн-трансляції, віртуальні театральні тури, а також функціонал, що дозволяє глядачам самостійно моделювати варіанти сценічної дії. Такі технологічні рішення відкривають нові горизонти для творчості й глядацької взаємодії, що є ознакою глибших змін у механізмах культурної комунікації загалом.

У зазначеному контексті дослідження Т. В. Хвостової становить першу в українській культурологічній науці спробу всебічного аналізу особливостей функціонування сучасного театру в умовах інтернет-простору. Завдяки глибокому аналізу цифрових театральних форматів (онлайн-театру, цифрового театру, кіберсцени), а також репрезентації театального продукту в соціальних мережах, на відеохостингах і стрімінгових платформах, у дослідженні з'ясовано нові естетичні, комунікативні й культуротворчі параметри театру XXI ст.

Отже, актуальність теми обумовлена стрімкими процесами інформатизації суспільства, глибокими економічними й соціокультурними

трансформаціями, а також активним входженням українського театру в глобальний інформаційний простір. Утвердження мережевої культури як нового комунікативного формату сучасності зумовлює необхідність наукового осмислення ролі театру в цій системі координат, що робить обране дослідження своєчасним і суспільно значущим.

Мета дослідження – виявити особливості та тенденції розвитку сучасного театру в контексті інтернет-простору.

Особистий внесок здобувача. Запропонована наукова праця є самостійно виконаним дослідженням, у якому вперше в українській культурології комплексно проаналізовано особливості функціонування сучасного театру в умовах розвитку інтернет-простору. У роботі теоретично осмислено процес інтеграції цифрових технологій у різноманітні аспекти діяльності театру першої чверті XXI ст.; досліджено практику застосування інформаційно-комунікаційних технологій у процесі репрезентації сучасного українського театру, а також окреслено напрями їхнього впливу на трансформацію театрального простору. Теоретичні й методологічні положення та зроблені висновки є результатом авторських досліджень. Усі публікації автора за темою дисертації є одноосібними.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються. Наукові положення, висновки та рекомендації, викладені у дисертації Т. В. Хвостової, є методологічно обґрунтованими і достовірними, а також ґрунтуються на першому в українській культурології комплексному дослідженні трансформацій театру під впливом розвитку Інтернет-середовища.

Зміст дисертації та побудова її основних положень свідчать про вичерпне розкриття науково-практичних завдань, визначених авторкою в межах дослідження. У роботі чітко окреслено всі елементи вступної частини: обґрунтування актуальності теми, формулювання мети й завдань, визначення наукової новизни та практичної значущості результатів, а також об'єкта, предмета і структури дослідження. Це свідчить про належну наукову

орієнтацію авторки у досліджуваній проблематиці, її вміння працювати з великим обсягом літератури та джерел, які ретельно відібрані й критично осмислені. Теоретико-методологічні основи дисертації були сформовані на підставі глибокого аналізу джерельної бази.

Здобувачці вдалося послідовно та логічно висвітлити всі змістовно вагомі аспекти дослідження. Дисертацію Т. В. Хвостової присвячено комплексному аналізу трансформацій театральної культури в умовах розвитку інтернет-простору, що дозволило авторці вперше в українській культурології на системному рівні дослідити феномени онлайн- і цифрового театру, їх специфіку, структуру, художні та комунікативні особливості. У роботі охарактеризовано сучасний стан театрального мистецтва в цифрову добу, визначено особливості взаємодії театру та цифрових технологій, а також проаналізовано вплив Інтернету на зміну форм театральної комунікації, репрезентації й сприйняття. Результати дослідження базуються на міждисциплінарному підході, який поєднує культурологічний, театрознавчий, комунікаційний та медіааналітичний аналіз. Обґрунтованість положень дисертації забезпечена ретельним аналізом практик українських театрів у цифровому середовищі – зокрема, вивченням офіційних вебсайтів, соціальних медіа, стрімінгових платформ, відеохостингів, цифрових архівів та ін. Значна увага приділена аналізу цифрових вистав, форм онлайн-репрезентації, інноваційних проєктів на перетині театру й новітніх технологій. Висновки здобувачки ґрунтуються на виявлених характеристиках цифрового театру: імерсивності, інтерактивності, відсутності географічних обмежень, гібридності жанрової структури, поєднанні театральних, кінематографічних, ігрових і медіа-мистецьких елементів. Також достовірно визначено відмінності між онлайн-театром як формою трансляції традиційної вистави та цифровим (або кібер) театром як самостійним естетичним явищем, що виникає всередині цифрового простору. Наукові положення також обґрунтовано через аналіз змін у ролі глядача, який у цифровому театрі трансформується зі звичного пасивного спостерігача на активного учасника театрального процесу. Доведено, що Інтернет-простір не лише транслює

театральні події, а й формує нові формати театральної комунікації, уможлиблює партиципацію, інтерактивне занурення та співтворення смислів. Результати, сформульовані в дисертації, мають прикладне значення. Вони можуть бути використані у практиці театральних установ для розробки стратегій цифрової комунікації, створення нових форматів вистав, популяризації українського театру серед молодіжної аудиторії, інтеграції патріотичних, культурно-ідентифікаційних меседжів у цифрову театральну продукцію. Особливої актуальності набуває обґрунтоване у дослідженні положення про вплив цифрових театральних проєктів на формування культурної самоідентифікації українців в умовах війни. Використання у театральних постановках національної символіки, народної традиції, воєнно-патріотичної тематики, а також репрезентація мистецької діяльності релокованих театрів і митців, розглядається як важливий інструмент культурного спротиву, що має глибоке суспільне значення. Отже, усі наукові положення, що виносяться на захист, логічно обґрунтовані, критично осмислені й підтверджені фактичним матеріалом, що засвідчує глибоку обізнаність здобувачки з темою, високий рівень аналітичної роботи та здатність до комплексного дослідження складних міждисциплінарних явищ.

Основні результати дослідження, ступінь їх наукової новизни та значущості.

Наукова новизна дослідження полягає у тому, що:

Уперше:

– розглянуто та проаналізовано основні тенденції розвитку сучасного театру крізь призму специфіки інтернет-простору, окреслено перспективи подальшого розвитку театрального мистецтва у XXI ст.;

– виявлено специфіку взаємодії театру та інтернет-простору в контексті особливостей цифрового суспільства;

– охарактеризовано трансформацію ролі глядача у сучасному театрі з урахуванням просторової специфіки цифрової вистави;

– досліджено феномен цифрового театру, визначено його ключові характеристики та окреслено відмінності від онлайн-театру;

– з'ясовано особливості репрезентації сучасного українського театру в інтернет-просторі на основі аналізу офіційних вебсайтів та акаунтів у соціальних мережах;

– виявлено вплив театрального контенту на розвиток національної театральної культури, а також окреслено його роль в процесах формування та зміцнення культурної самоідентифікації українців;

– досліджено процес платформізації українського театру кінця 2010-х – першої половини 2020-х років у контексті загальної медіатизації суспільства.

Уточнено:

– специфіку аудіовізуальних та гіпертекстових форматів інтернет-простору в контексті впливу на трансформацію сучасних театральних практик;

– поняття «інтернет-простір», «онлайн-театр», «цифровий театр», «цифровізація» та ін.

Поглиблено:

– теоретичні підходи до дослідження інтернет-простору в сучасній культурології.

Набуло подальшого розвитку:

– уточнено змістові характеристики театру перших десятиліть ХХІ століття як соціокультурного феномену, зумовленого трансформаціями в цифровому середовищі, та розкрито його взаємозв'язок із ключовими положеннями сучасної культурної теорії;

– виокремлено й структуровано основні теоретичні концепції до поняття інтернет-простору, окреслено його параметри як нового типу культурної комунікації й середовища існування театру.

Теоретичне значення дослідження полягає в розширенні категоріально-понятійного апарату сучасної культурології. У роботі запропоновано низку нових термінів і концепцій, зокрема: «цифровий театр», «онлайн-театр», «платформізація театру», «театральна подія у цифровому просторі»,

«інтерактивна цифрова вистава». Їх введення дозволяє точніше описувати нові форми театрального існування в умовах цифрової трансформації культури.

У дисертації Т. В. Хвостової представлено нову наукову перспективу дослідження театру як складника цифрового культурного простору. Театр осмислюється не лише як традиційна мистецька практика, а як динамічне явище, яке активно функціонує в Інтернет-просторі, змінює форми комунікації, глядацького досвіду та механізмів культурної взаємодії. Це дозволяє по-новому визначити його функції у сучасному суспільстві.

Окрему цінність становить запропонована типологія сучасного театру в інтернет-просторі, що включає шість основних форматів: цифровий архів, офіційна цифрова репрезентація театру, онлайн-трансляції вистав, ретрансляція в користувацькому контенті, цифровий інтерактив й експериментально-цифрове моделювання театральної постановки. Ця систематизація дозволяє вперше окреслити комплексну картину існування театру в цифровій сфері та створює підґрунтя для подальших досліджень у цьому напрямі.

Теоретично вагомим є також поглиблене осмислення взаємодії глядача з театральною подією в цифровому середовищі. У роботі обґрунтовано, що в цифровому театрі глядач стає не лише спостерігачем, а й активним співучасником, а іноді – й співтворцем вистави. Такий підхід змінює традиційні парадигми театральної рецепції й потребує нового методологічного підходу до аналізу глядацького досвіду.

Дослідження розкриває механізми культурної самоідентифікації, що актуалізуються через цифрову театральну репрезентацію. Авторка показує, як сучасний український театр у цифровому форматі стає не лише каналом мистецької комунікації, а й засобом фіксації колективної пам'яті, вираження національної ідентичності, формування культурного спротиву в умовах соціальної та політичної нестабільності.

Особливої уваги заслуговує аналіз процесу платформізації театру. У роботі доведено, що театр сьогодні функціонує не лише як мистецький акт, а як частина цифрового контенту, що підпорядковується логіці медіаплатформ. Це

змінює не лише умови його існування, а й механізми поширення, комунікації з аудиторією, економіку культурного продукту.

Теоретично важливим є й висвітлення впливу цифрових технологій на театральну естетику та практику. Доведено, що сучасний цифровий театр формує нову художню мову, яка поєднує в собі елементи медіаарту, відеоігор, інтерактивного дизайну та класичних сценічних форм. Це відкриває перспективи міждисциплінарного дослідження театру на перетині культурології, медіатеорій, естетики нових медіа та мистецтвознавства.

Отже, дисертація Т. В. Хвостової не лише збагачує теоретичну базу культурології, а й формує підґрунтя для подальшого осмислення театру в умовах цифрової трансформації сучасної культури.

Практичне значення очікуваних наукових результатів полягає у можливості застосування отриманих результатів і сформульованих висновків у подальшій розробці проблем, пов'язаних із різноманітними аспектами репрезентації сучасного театру в мережі Інтернет. Матеріали окремих розділів і підрозділів дослідження можуть бути використані у педагогічній практиці театральних та гуманітарних закладів вищої освіти, а також стати історіографічною, фактологічною і теоретичною основою для дослідження питань, пов'язаних з інтеграцією театральної культури в цифрове середовище, із розвитком сучасного театального мистецтва в Україні та світі, а також зі специфікою використання інтернет-технологій у сценічному просторі. Висновки та основні положення дисертації можуть слугувати підґрунтям для подальших фундаментальних культурологічних і мистецтвознавчих досліджень, а також наукових розробок у галузі театрознавства та суміжних дисциплін. Основні результати і висновки дослідження збагатять зміст лекційних курсів з історії та теорії театральної культури у мистецьких закладах вищої освіти, а також сприятимуть розробці спеціалізованих курсів і проведенню семінарських занять.

Достовірність одержаних результатів у дисертації Т. В. Хвостової забезпечується використанням широкої та різнопланової теоретичної бази, що охоплює фундаментальні праці вітчизняних і зарубіжних науковців, присвячені проблематиці сучасного театру, медіакомунікацій, цифрової культури, інтернет-простору та мистецтва в умовах цифрової трансформації. Методологічну надійність гарантує застосування комплексу взаємодоповнюючих методів дослідження, що відповідають поставленій меті та завданням роботи. Вірогідність результатів підкріплена апробацією основних положень дисертації на всеукраїнських і міжнародних науково-практичних конференціях, публікацією дослідження у фахових наукових виданнях. Важливу роль у забезпеченні достовірності відіграє логічна структура дослідження, що дозволяє послідовно розкривати обрану тему. Комплексний міждисциплінарний підхід, поєднання спостережень із теоретичними узагальненнями та опора на релевантні джерела забезпечують наукову обґрунтованість і достовірність отриманих результатів. У Висновках узагальнено результати дисертації, які засвідчують всебічний аналіз трансформацій театру в цифровому просторі, розкриваючи його нові функціональні, комунікативні, естетичні та соціокультурні виміри як інноваційного явища сучасної культури.

1. Інтернет-простір – частина культурної комунікації, в якій цифрові технології надають можливість створення взаємодії нового типу, а інтернет є каналом транслявання пропонує інноваційний вимір для взаємодії театру та глядача (відкриття нових способів створення та репрезентації театру, а також актуальних форм взаємодії). Відбувається формування театрального контенту як специфічної сфери інтернет-простору. На сучасному етапі інтернет-простір та його культурне середовище зумовлюють появу інноваційних способів задоволення інформаційних, гедоністичних, рекреаційних, розважальних, ігрових, компенсаторних, соціально-терапевтичних, культуротворчих та інших потреб потенційного театрального глядача, надають актуальні для сучасного цифрового суспільства

Для сучасної культурної ситуації характерне впровадження інноваційних цифрових технологій у театральну практику з метою подолання комунікаційних бар'єрів для глядачів. Інформаційно-комунікаційні технології та мультимедіа застосовуються в театральній діяльності як допоміжні інструменти для створення офіційних вебсайтів, акаунтів у соціальних мережах, стрімінгових та онлайн платформ, електронних пояснень до вистав, збереження театральних архівів та ін., а в іншому стають повноцінними складовими театральнопостановочної діяльності (кібертеатр або цифровий театр).

2. Театральна культура пов'язана з особливою художньою сферою життя суспільства і проявляється в духовному вимірі: створенні, поширенні та сприйнятті духовних цінностей, що реалізуються через театральну постановку. Змістовий рівень театральної культури в інтернет-просторі можна розглядати як нові форми театральної вистави, що реалізуються засобами інформаційно-комунікативних технологій, а рівень ефективного функціонування театральної інфраструктури – як цифрову базу театру, інформаційні інтернет-ресурси, різноманітні соціальні медіа, що орієнтовані на висвітлення театральних подій.

Сучасний театр не замикається в межах художнього простору, а отримує унікальну репрезентацію у Всесвітній мережі Інтернет завдяки своїй головній особливості – знаходженню в двох просторах (фізичному та віртуальному) одночасно. Інтернет-простір забезпечує актуалізацію міфологічного рівня світовідчуття для глядача, надаючи можливість відчувати себе і спостерігачем і учасником театральної дії, виконуючи ці ролі не послідовно, а одночасно. Інтернет-форуми та сучасні протоколи HTML поєднують ролі письменника і читача, творця та споживача. Важливу роль відіграє можливість спостерігати театральні події в реальному масштабі часу. Таким чином, завдяки Інтернет глядач стає співучасником і повертається до відчуття власного універсалізму та переживання партиципації.

3. Онлайн-театр – новий вид традиційного театру, практика сценічного показу вистави з паралельною зйомкою в цифровій якості для трансляції онлайн. Онлайн-театр пропонує засоби, за допомогою яких певні вистави

можуть бути сприйняті більшою кількістю глядачів, особливо молоддю, і поступово займає власне місце як один із елементів динамічних стосунків театру з аудиторією. Цифровий (або кібер) театр – новий різновид традиційного театру, специфіка якої полягає в компіляції людського зображення та інноваційних комп'ютерних технологій з елементами інтраактивності в співприсутності глядача. Цифровий театр використовує спільні з онлайн-театром технології – незважаючи на те, що більшість вистав цифрового театру через високий рівень інтерактивності розраховані на показ в режимі реального часу, в інтернет-просторі широко представлені записи цих постановок. Оскільки вистави онлайн-театру є медіатизованими, (створені для живої вистави, записані на певний аудіовізуально відтворюваний носій та представлені в Інтернет-просторі), доцільно розглядати онлайн-театр як один із напрямів сучасного цифрового театру.

Характеристиками цифрового театру є: використання цифрових технологій як основа вистави; використання режисерами-постановниками різноманітних підходів до використання цифрових технологій в процесі реалізації авторського задуму (неповторність та унікальність кожного твору цифрового театру); високий рівень імерсивності, що передбачає повне занурення та залучення глядача в театральну дію; специфічна інтерактивність (глядач має безпосередню можливість впливати на розвиток сюжетної лінії); відсутність прив'язки до певного приміщення; можливість залучення значної кількості глядачів (завдяки інформаційно-комунікативним технологіям); активне поєднання та творче комбінування різноманітних прийомів театального та кіномистецтва, відеоігор та медіа-арту; доступність для потенційного глядача (дана характеристика стосується не лише надання доступу глядачу 24/7, але й порівняно з традиційним театром невелику вартість постановки, оскільки цифрова вистава вимагає значно менших фінансових витрат в процесі її створення). Основою театральної події (вистави) стає цифрова технологія з різними рівнями інтерактивності.

Постановки цифрового театру, представлені в сучасній інтернет-культурі на різноманітних платформах для проведення відеоконференцій та вебінарів, в соціальних мережах та ін. репрезентують експериментальні форми штучної інтеграції традиційних елементів вистави у віртуальну реальність, нову естетику цифрового театрального висловлення і, відповідно, зумовлюють трансформацію професійного інструментарію. Цифровий театр, що перебуває нині на етапі становлення має потужний потенціал, що виникає на перетині театральності та дигітальності.

4. Основними формами театру в інтернет-просторі є: цифровий архів, офіційна цифрова репрезентація театру, онлайн-трансляції вистав, ретрансляція в користувацькому контенті, цифровий інтерактив та експериментально-цифрове моделювання театральної постановки.

Цифрові інструменти, що застосовуються сучасним українським театром можна категоризувати таким чином: цифрові інструменти для дистанційної демонстрації театрального контенту; інноваційні технології для популяризації українського театрального мистецтва; представництва театральних закладів України у цифровому середовищі та SMM.

Інтернет, соціальні мережі, цифрове середовище та системи мобільного зв'язку залишаються малодослідженою сферою перформативності та потенційними сферами експериментальної творчості театральних діячів.

Використання інтернет-простору як середовища популяризації сучасного українського театру сприяє: посиленню інтересу до творчості конкретних режисерів та акторів, позитивно впливає на культурну самоідентифікацію (використання культурних символів, що зрозумілі та впізнавані представниками українського суспільства, з метою їх переосмислення і наповнення новими цінностями), посилює патріотичні почуття, що є надзвичайно важливим аспектом на сучасному етапі, в мовах російсько-української війни.

Осучаснення як характерна риса театральних процесів спрямована на подолання культурної кризи в суспільній свідомості. Репрезентація українського театру в інтернет-просторі є процесом відродження театральної

культури, що сприяє інтегруванню старих форм побутування сенсу в новий сучасний контекст, переходу на якісно новий рівень розвитку. Діалогізм традиційного театру та інноваційних технологій народжує нові сенси, що дозволяє зберегти спадковість, підтримує ідентичність українського народу на різних рівнях (національна, етнічна, культурна та ін.) і водночас дозволяє налагоджувати продуктивний міжкультурний діалог.

5. Репрезентація сучасного українського театру в інтернет-просторі відбувається завдяки: *цілеспрямованій офіційній діяльності театральних закладів*, що характеризується дотриманням обраної політики кожного конкретного закладу, регулярністю, інформаційним спрямуванням (анонси прем'єр, описи вистав, ознайомлення з автором драматичного першоджерела, режисерсько-постановочним і акторським складом) і представлена професійним візуальним контентом (з високою якістю фото і відео) на театральну тематику на спеціалізованих вебсайтах, офіційних акаунтах театрів у соціальних мережах, стрімінгових платформах, онлайн-платформах та *довільній інтернет-активності глядачів*, що має спонтанний характер, вирізняється ненормованістю, неконтрольованістю, нерегулярністю і представлена користувачьким контентом у соціальних мережах (візуальний контент непрофесійної якості, дописи – враження від переглянутих вистав та відвідування театру як культурного івенту).

Позитивний вплив інтегрування сучасного українського театру в інтернет-простір, проявляється в: актуалізації театру для молодого покоління; розробці інноваційних та розвитку чинних театральних форм, форматів та практик; безпрецедентному рівні можливостей творчого експериментування з цифровим інструментарієм як засобом та/або елементом сценічної дії; наданні потенційному глядачу/користувачу нового театального досвіду, опосередкованого цифровими технологіями; на практичному рівні – в максимальному полегшенні доступу як до традиційного театального видовища офлайн (інформування користувачів про прем'єри, дати і місце проведення показів вистав, продаж квитків через вебсайти театрів або за допомогою

спеціальних онлайн додатків, чатботів з використанням штучного інтелекту), так і до театрального продукту онлайн (безкоштовні відео вистав на YouTube, онлайн-театри, стрімінгові платформи та ін.).

Засобами репрезентації українського театру в інтернет-просторі формується і посилюється культурна самоідентифікація українців, зокрема завдяки: популяризації національної традиційної культури та її актуалізації засобами театрального мистецтва для сучасного покоління українців (використання народної обрядовості, автентичної танцювальної, пісенної творчості, костюмів та їх стилізація); висвітленню особливостей діяльності окремих театральних колективів України в умовах вимушеної релокації; наданню доступу до вистав на воєнно-патріотичну тематику, дія яких відбувається під час анексії Криму, Антитерористичної операції на Донбасі, початку відкритого наступу російських військ 24 лютого 2022 р. та ін.

6. Платформізація театральної культури є процесом, що сприяє збиранню, систематизації, розповсюдженню та архівуванню театрального продукту для публічного використання на основі алгоритмічних процесів (за Л. Джеміні). Протягом кінця 2010-х рр. – першої половини 2020-х рр. український театр перейшов на новий рівень взаємодії з цифровими технологіями. Проведений аналіз дає підстави констатувати, що українськими театральними закладами та окремими представниками сучасного українського театру активно розробляються найбільш популярні в сучасному цифровому суспільстві практики взаємодії з інформаційно-комунікативними технологіями (розробка вебсайтів, ведення офіційних акаунтів у соціальних мережах, надання доступу до вистав через стрімінгові платформи, ведення прямих трансляцій на онлайн-платформах та ін.). Мистецька взаємодія з цифровими технологіями здійснює вплив на трансформацію традиційної театральної естетики, зокрема в напрямі впровадження новаторського цифрового театрального контенту, створеного на перетині театрального формату і кінозйомки (проект «Татр 360 градусів» та ін.).

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях.

Основні положення і результати дисертації викладено в 8-и публікаціях, із них –

3 статті у виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України;
5 публікацій апробаційного характеру – у збірниках тез доповідей на всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях.

Наукові публікації відповідають вимогам п. 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44) та наказу МОН України № 1220 від 23.09.2019 р. «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук».

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

Статті у наукових фахових виданнях України

1. Хвостова Т. В. Становлення та тенденції розвитку цифрового театру в сучасній інтернет-культурі. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2023. № 2. С. 69–74. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.2.2023.286878>.

2. Хвостова Т. В. Сучасний український театр у вимірі інтернет-культури. *Культура і сучасність*. 2023. № 2. С. 39–43. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-0285.2.2023.293742>.

3. Хвостова Т. В. Трансформація ролі глядача крізь призму особливостей цифрової репрезентації сучасного театру. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2024. № 4. С. 128–133. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.4.2024.322846>.

Опубліковані праці апробаційного характеру:

4. Хвостова Т. В. Особливості розвитку сучасного театру в умовах інтернет-простору. *Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітарних наук у сучасному соціокультурному просторі*: матеріали

II Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищ. освіти і мол. учених (м. Київ, 7–8 квіт. 2023 р.). Київ, 2023. С. 327–329.

5. Хвостова Т. В. Сучасний театр як культурний феномен у контексті тенденції цифровізації. *Scientific progress: innovations, achievements and prospects: The 9th International scientific and practical conference (Munich, May 29–31, 2023)*. Munich, 2023. P. 362–365. URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/05/SCIENTIFIC-PROGRESS-INNOVATIONS-ACHIEVEMENTS-AND-PROSPECTS-29-31.05.2023.pdf>.

6. Хвостова Т. В. Репрезентація сучасного театру в інтернет-просторі: національна специфіка. *Актуальні проблеми сучасності. Молодіжна наука КНУКіМ 2023*: матеріали Всеукр. звіт. наук.-практ. конф. здобувачів вищ. освіти і мол. учених (м. Київ, 24–25 лист. 2023 р.). Київ, 2023. С. 53–55.

7. Хвостова Т. В. Трансформаційні тенденції сучасної театральної культури в інтернет-просторі. *Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітарних наук у сучасному соціокультурному просторі*: матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 12 квіт. 2024 р.). Київ, 2024. С. 362–364.

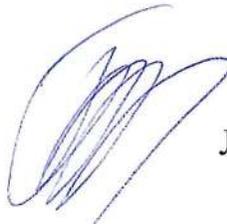
8. Хвостова Т. В. Основні тенденції розвитку сучасного українського театру в цифровому середовищі. *Актуальні проблеми сучасності. Молодіжна наука КНУКіМ 2024*: матеріали Всеукр. звіт. наук.-практ. конф. здобувачів вищ. освіти і мол. учених (м. Київ, 8 листоп. 2024 р.). Київ, 2024. С. 108–110.

Загальний висновок:

Вважати, що дисертаційна робота Хвостової Таїсії Вячеславівни «Сучасний театр в умовах розвитку інтернет-простору», подана на здобуття ступеня доктора філософії, повністю відповідає вимогам МОН України, які висуваються до дисертацій, поданих на здобування ступеня доктора філософії, а саме Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44) та наказу МОН України №40 від 12.01.2017 р. «Про

затвердження вимог до оформлень дисертації». Рекомендувати дисертаційну роботу Хвостової Таїсії Вячеславівни «Сучасний театр в умовах розвитку інтернет-простору», подану на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 034 «Культурологія», до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Головуюча на засіданні кафедри
івент-менеджменту та індустрії дозвілля,
кандидат педагогічних наук, професор

Людмила БОЙКО

Секретар

Маріанна ГОЛОВКОВА